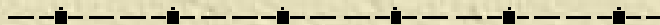

Celoživotní vzdělávání

Význam a cíle celoživotního vzdělávání

- ✦ Zvýraznila vysoká strukturální nezaměstnanost (zejména nízkokvalifikovaných lidí)
- ✦ Demografický vývoj
- ✦ Lisabonská strategie

Definice celoživotního vzdělávání

✦ „Každá vzdělávací činnost uskutečněná v průběhu života s cílem zlepšit poznatky, způsobilost a schopnosti v rámci osobnostní, občanské, společenské a/nebo se zaměstnáním související perspektivy.“
(Dudová, 2003).

Lifelong learning

- ✦ Celoživotní vzdělávání/celoživotní učení
- ✦ Kontinuální vzdělávací proces.
- ✦ Změna v přístupu ke vzdělávání- získávání kvalifikace různými vzdělávacími cestami v průběhu celého života.
- ✦ Formalizovaný vzdělávací systém jako nezbytný základ, ale pouze součást CV.
- ✦ Vzdělávání dospělých – pouze část CV.

CV zahrnuje

- ✦ Získávání a aktualizaci všech druhů schopností, zájmů, vědomostí a kvalifikace od předškolního věku do odchodu do důchodu.
- ✦ Aktualizace všech forem učení včetně formálního a neformálního učení.

Celoživotní učení

Spojuje individuální i společenský rozvoj ve všech směrech a prostředcích – v rámci formalizovaném, v prostředí neformálním.

Jedná se o systémový přístup: zaměřuje se na standardy vědomostí a dovedností, které platí pro všechny, všude a bez ohledu na věk.

V rámci celoživotního učení rozlišujeme:

- ✦ Formální vzdělávání
- ✦ Neformální vzdělávání
- ✦ Informální učení

Formální vzdělávání

- ✦ Realizováno ve vzdělávacích institucích, jejichž funkce, cíl, obsah, prostředky a způsoby jsou definovány a legislativně vymezeny (škola). Jeho výsledkem je daný stupeň vzdělání (zpravidla certifikováno).

Neformální vzdělání

- ✦ Veškeré vzdělávání, které nevede k ucelenému školskému vzdělání.
- ✦ Realizuje se mimo formální vzdělávací systém.
- ✦ Je zaměřeno na určité skupiny populace a organizují je různé instituce

Informální vzdělávání

- ✦ Proces získávání vědomostí, osvojování dovedností a postojů z každodenních zkušeností, z prostředí, z kontaktů.
- ✦ Neinstitucionální
- ✦ Neorganizované
- ✦ Nesystematické

Cíle

-
- ✦ Prvořadým úkolem je rozvoj osobnosti jedince.
  - ✦ Podpora aktivního života (občanství)
  - ✦ Podpora zaměstnanosti

Znaky CV

- ✦ Předpoklad, že vzdělání má hodnotu samo o sobě
- ✦ CV musí být dostupné všem
- ✦ CV není možné omezit institucionálně
- ✦ Musí využívat široké palety prostředků a metod výuky a učení
- ✦ Uvědomělé vzdělávání v průběhu celého života

Strategie CV

- ✦ Osobní rozvoj jedince
- ✦ Sociální soudržnost
- ✦ Hospodářský rozvoj

Celoživotní učení

- ✦ Počáteční vzdělávání - veškeré vzdělávání, které probíhá před prvním vstupem na trh práce.
- ✦ Další vzdělávání - je jakékoliv vzdělávání či učení, které probíhá po prvním vstupu vzdělávajícího se na trh práce. Může být formální i neformální.

Počáteční vzdělávání

- ✦ Podmínky, které ovlivňují podobu PV:
- ✦ Odstranění diskriminace
- ✦ Posílení motivace k učení a dalšímu vzdělávání
- ✦ Posilování všeobecného vzdělanostního základu
- ✦ Zvyšování účasti na terciární úrovni
- ✦ Odstraňování bariér při prostupnosti vzdělávacího systému
- ✦ Využívání informačních technologií
- ✦ Důraz na jazykové vzdělávání
- ✦ Komplementarita mezi školním vzděláváním a dalším vzděláváním
- ✦ Účast dospělých na dalším vzdělávání
- ✦ Lepší podmínky pro vzdělávání v již započaté pracovní kariéře.

Vzdělávání dospělých

✦ Nezaměňovat s dalším vzděláváním, nebo CU

✦ 2 význam:

Vzdělávací proces

✦ obecný pojem pro vzdělávání dospělé populace

✦ Zahrnuje veškeré vzdělávací aktivity, realizované jako řádné školské vzdělávání dospělých (získání stupně vzdělávání) nebo jako další vzdělávání.

✦ Již vstoupili na trh práce.

Vzdělávací systém

- Systém organizovaného vzdělávání ale i individuálních vzdělávacích aktivit.

Další vzdělávání

- ✦ Vzdělávací proces zaměřený na poskytování vzdělávání po absolvování určitého školského vzdělávacího stupně
- ✦ Po absolvování počátečního vzdělávání, navazuje na pracovní praxi.

Další vzdělávání - dělení

- ✦ Občanské vzdělávání (k rodičovství, občanství, ke zdravému živ. stylu)
- ✦ Zájmové vzdělávání (sociokulturní)
- ✦ Další profesní vzdělávání

Další vzdělávání

Formální vzdělávání (školské)

Školy, univerzity, instituty, apod.,

Ne-formální vzdělávání (neškolské)

Práce a související vzdělávací aktivity

Samostudium a sebevzdělávání

Vzdělávání nesoúvisející s pracovní činností

Neformální vzdělávání (nahodilé)

Vzdělávání jako sekundární efekt jiné činnosti, související aktivity

Funkce dalšího vzdělávání

✦ Humanizační

✦ Integrační

✦ Kvalifikační

Organizace dalšího vzdělávání

---

1) Aktivity poskytované/organizované státem

- ✦ Kurzy pro doplnění základního vzdělání
- ✦ Kurzy pro získání vzdělání poskytovaného zvláštními školami a pomocnými školami
- ✦ Ostatní formy studia na středních, vyšších a vysokých školách
- ✦ Rekvalifikace (Specifická, nespecifická)

✦ 2) Aktivity poskytované/organizované podniky,
organizacemi

✦ Zaměstnanecké rekvalifikace

✦ Vzdělávání v rámci podniku

✦ 3) Aktivity poskytované/organizované
vzdělávacími organizacemi

✦ Zájmové vzdělávání

✦ 4) Aktivity poskytované/organizované nadacemi a
mezinárodními organizacemi.

Aspekty celoživotní, respektive dalšího vzdělávání

- ✦ Posuzování celoživotního vzdělávání ze dvou základních dimenzí (formální, neformální) a (počáteční povinné, pokračující nepovinné)
- ✦ Analýza bariér, které v prostupnosti vzdělávacího systému existují, versus pobídky pro další vzdělávání
- ✦ Další vzdělávání v kontextu oboru a úrovně vzdělávání v návaznosti na dovednosti, znalosti a kompetence nutné pro uplatnění (nejen na trhu práce).
- ✦ Analýza postavení dalšího vzdělávání v systému vzdělávání
- ✦ Certifikace dalšího vzdělávání
- ✦ Účast na formálním vzdělávání a osobní neformalizované vzdělávací aktivity.
- ✦ Cíle vzdělávání
- ✦ Rozsah vzdělávacích aktivit
- ✦ Účast zaměstnavatelů

Koncepční dokumenty

- ✦ „Národní program rozvoje vzdělávání – Bílá kniha“.
- ✦ „Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy ČR
- ✦ Strategie celoživotního učení ČR (2007)

Dlouhodobý záměr

- ✦ V nově navrhovaném DZ ČR 2007 byly zvoleny následující základní strategické směry:
- ✦ A) Rovnost příležitostí ke vzdělávání
- ✦ B) Kurikulární reforma – nástroj k modernizaci vzdělávání s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí
- ✦ C) Podpora cizích jazyků, informačních a komunikačních technologií
- ✦ D) Tvorba a zavádění systémů kvality, metod hodnocení a vlastního hodnocení škol a školských zařízení
- ✦ E) Zvyšování profesionality a zlepšování pracovních podmínek pedagogických pracovníků
- ✦ F) Podpora dalšího vzdělávání.

✦ Další vzdělávání má v ČR slabší pozici než v některých zemích, především severských. Účast v dalším vzdělávání se v ČR pohybuje na úrovni 5,9 % z populace 25-64letých, v zemích EU 15 je to 12,1 % a zemích EU 25 dosahuje podíl 11,0 %